

redigere debatterne i Stortinget og dets avdelinger overensstemmende med den dem givne instruks, samt til enhver tid at træffe de bestemmelser, som maatte påkræves i anledning av trykningen av «Stortingstidende», «Stortingsefterretninger», indstillinger og dokumenter.

Votering:

Præsidentens forslag bifaldtes enstemmig.

Præsidenten: Der skal dernæst gaaes til valg paa medlemmer av valgkomiteen.

Efterat stemmesedler var avgit, uttalte

Præsidenten: Hvis ingen uttaler sig derimot, vil optællingen finde sted ved kontoret og resultatet bli bekjendtgjort ved opslag paa tavlen. — Da ingen har sagt imot, vil der bli forholdt paa den maate.

Præsidenten meddeler, at Stortingets høitidelige aapning antagelig vil kunne finde sted imorgen kl. 1, og præsidenten henstiller til repræsentanterne at møte et kvarter før kl. 1.

Præsidenten meddeler videre, at gudstjeneste avholdes i Vor Frøisers kirke førstkommende søndag den 18de, hvor Stortingets medlemmer efter gammel skik pleier at avgi møte. Den nærmere tid for samling her vil bli bekjendtgjort ved opslag paa tavlen.

Møtet hævet kl. 11,55.

Efter den ved kontoret foretagne optælling viste det sig, at følgende repræsentanter var valgt til medlemmer av valgkomiteen:

Castberg	med 111 stemmer.
Kjæland	» 111 »
Eng	» 111 »
Galtvik	» 111 »
Gjedrem	» 111 »
Gjostein	» 111 »
Halvorsen	» 111 »
Bernhard Hanssen	» 111 »
Holtmark	» 111 »
Jahren	» 111 »
Klingenberg	» 111 »
W. Konow	» 111 »
C. O. Lund	» 111 »
Magnus Nilssen	» 111 »
Næs	» 111 »

Hoar Glæn	med 111 stemmer.
Skaar	» 111 »
Skjalestad	» 111 »
Tveiten	» 111 »
Wolden	» 111 »
Andersen Grimse	» 110 »
Buen	» 110 »
Foshaug	» 110 »
Hornsrud	» 110 »
Hagb. Lund	» 110 »
Meyer	» 110 »
Michelet	» 110 »
O. C. Müller	» 110 »
Skilbred	» 110 »
Vasabotn	» 110 »
Aarsrud	» 109 »

Dernæst hadde Austbø, Gausdal, Grue, Gunnestad, Horgen, Mjøen og Stoustrand hver 1 stemme.

Møte den 13de januar kl. 1.

Præsident: Halvorsen.

Mottat av den dertil opnevnte deputation indfandt Hans Majestæt Kongen sig kl. 1 i Stortinget, ledsaget av regjeringens medlemmer, Høiesteret og flere autoriteter.

Hans Majestæt Kongen opläste følgende trontale:

Hr. præsident,
mine herrer repræsentanter.

Naar folkets repræsentanter nu optar sit arbeide, vil jeg uttale det ønske at det maa lykkes at løse de mange og vigtige opgaver, som under disse alvorlige tider melder sig.

Avslutningen av verdenskrigen har bragt frem i forreste række spørsmålet om Norges tilslutning til det Folkernes Forbund, hvortil planen er utformet i fredstraktaten mellem de allierte og assosierede magter paa den ene side og Tyskland paa den anden side. Der vil da fredstraktaten nu er traadt i kraft, bli forelagt for Stortinget proposition vedrørende spørsmålet om Norges tiltrædelse av pagten om Nationernes Forbund.

I forbindelse med forskjellige andre spørsmåal, som foranledigedes ved verdenskrigens avslutning, blev fra norsk side ogsaa Spitsbergenspørsmålet sat op til ny behandling. Regjeringens henver-

delse i den anledning i april 1919 til Fredskonferansen har ledet til utarbeidelse av utkast til en traktat, hvorefter Norges suverenitet over Spitsbergengruppen (derunder indbefattet Bjørnøen) anerkjendes. Utkastet forutsetter, at der fra norsk side istandbringes en bergverksordning for Spitsbergen, godkjendt av de øvrige kontraherende magter.

Der er ikke indtraadt nogen forandring i det venskabelige forhold til fremmede magter. Paa grund av forholdene er imidlertid den økonomiske forbindelse med Sovjet-Rusland faktisk ophørt.

Norge har i løpet av 1919 offisielt anerkjent det serbisk-kroatisk-slovenske kongerike, republikken Polen, den tsjekkoslovakiske og den østerrikske republik.

Det gode samarbeide mellem de tre nordiske riker er bli fortsat i 1919 ved et møte, som fandt sted i Stockholm mellem de norske, danske og svenske stats- og utenriksministre i dagene fra 26de til 28de mai efter indbydelse av den svenske regjering.

Det av de norske og svenske forhandlere i renbeitesaken fremsatte forslag til konvention mellem Norge og Sverige angaaende flytlappernes adgang til renbeiting er bli vedtat av begge riker og denne sak dermed ordnet.

Voldgiftskonventionen mellem Norge og Storbritannien av 11te august 1904, som blev fornyet senest i 1914, er bli fornyet for et yderligere tidsrum av 5 aar.

Efter den i 1919 avholdte folkeavstemning er den eneste uopsagte traktat, ved hvilken Norge er bundet saavel med hensyn til sin avholdspolitik som med hensyn til sine toldsatser, nemlig handels- og sjofartstraktaten med Portugal, bli op sagt fra norsk side.

Landets næringsveier har i det forløpne aar arbeidet under sterkt vekslende vilkår.

Arbeidsforholdene maa betegnes som i det hele taget tilfredstillende.

Tilgangen paa lovnetsmidler har efterhaanden øket og rationeringen er derfor i det væsentlige ophevet.

Da den ventede nedgang i prisnivaaet ikke er indtruffet, har man ikke kunnet gaa til avvikling av kriseforanstaltningerne i den utstrækning, som man ved aarets begyndelse hadde maabet. Ogsaa i kommende aar vil behovet paa av dyrtiden utløse store krav til statsmyndighetene. Vor ugunstige handelsbalanse i forbin-

delse med det høie prisnivaa stiller store vanskeligheter foran vort folk i de kommende aar.

Paa grund av de store krav og økede utgifter viser budgetterne vedkommende de offentlige arbeider gjennomgaaende stigning. Saaledes er der paa veibudgettet til veiarbeidsdriften opført kr. 2 millioner mer end i indeværende termin.

Statsbanernes utgifter er væsentlig steget og for at skaffe jernbanen økede indtægter har man maattet gaa til forhøielse av taksterne.

Vaabenøvelserne har i de senere aar i stor utstrækning maattet anordnes som vagttjeneste i spredte smaaavdelinger. Samlede øvelser for regimentet og bataljoner har omtrent ikke været avholdt. Man har derfor ikke fundet i aar at kunne sløife regimentssamlingerne. Rekruttskoler og regimentssamlinger vil dog bli foreslaat indskrænket til det minimum, som vernepliktsloven fastsetter.

Det ordinære statsbudget viser ogsaa denne gang en sterk utgiftsstigning. Balansering er dog tilveiebragt ved forhøielse av indtægtsanslagene indenfor de beløp, som indtægten forsvarlig kan paa regnes efter forholdene at ville indbringe.

Der vil bli forelagt Stortinget forslag om forhøielse av lønningerne for offentlige tjenestemænd. Hertil og til delvis dækning av dyrtidstillæg er der paa budgettet avsatt et betydelig beløp.

Av lovforslag, som agtes fremsatt i denne session, skal anføres: love om avskaffelse av den militære retspleie og om stortingsvalg. Likesaa vil søkes fremmet forslag til lov om politiets ordning. Endvidere lov om tvungen avstaaelse av driftsbeiter. Flere forslag om reformer av beskatningen er under forberedelse. Blandt andet vil der bli forelagt Stortinget forslag om forandringer i reglerne om aktieselskapers beskatning.

Efter folkeavstemningen om forbuds saken maa utfaldet derav danne grundlaget for vor ødruelighetspolitikk. Spørsmålet om at sakte ophevet den privat-økonomiske interesse i omsetningen av vån og øl ved at salget legges under samlag er under utredning og overveielse.

Boligmangelen gjør sig spændende stærkt gjældende i de fleste byer, og bymessig bebyggede strøk og løsningen av dette store og vigtige spørsmål kræver statsmagternes største opmerksomhet. Der vil

bl. a. bli fremsat proposition til lov om tvungen fordeling av husrum.

Fra et flertal inden Arbejderkommissionen av 1918 foreligger en foreløbig indstilling til «Lov om bedriftsraad m. v. i industri og handel». Fra et mindretal inden kommissionen kan ventes avgit indstilling i indeværende maaned. Der maa lægges al kraft paa arbeidet med at søke denne sak løst.

Vi staar foran en ny tid med nye og store krav til staten og med sterke krav til samfundsaaend og borgersaaend inden alle lag av folket. Fra klassekamp og klasseegoisme maa vi finde frem til et samvirke mellem kapital og arbeide, bygget paa solidaritet og samfølelse.

Jeg ber Gud signe Stortingets gjerning og erklærer herved Norges 69de ordentlige Stortings forhandlinger aapnet.

Git paa Kristiania slot den
12te januar 1920.

Haakon.

Gunnar Knudsen.

Hesselberg.

Efterat en beretning om rikets tilstand og bestyrelse var oplæst av statsraad Berg, mottok

Præsidenten paa Stortingets vegne foranvænte dokumenter og ytret:

Deres Majestæt! Mine herrer repræsentanter!

Fredens dag er omsider kommen, og folkene kaldes til fredens arbeide, at dets velsignelse maa overvinde al krigens forbandelse og bringe den nye tid, som den herjede menneskehet længes mot som aldrig før. Ogsaa til vort folk lyder det samme kald — at vi med den aandens magt, hvorover vi raader, maa være med i arbeidet for at fremme rettens herredømme paa jord, samtidig som vi alle, hver i vort virke, samler os i kjærlighet til fædrelandet for at møte de haarde tider, som endnu forestaar. Maatte vort folk besjæles av den rette aand, og maatte vort arbeide lykkes. Med det haab forøner vi os i det gamle ønske: Gud bevare Kongen og fædrelandet!

Dette ønske istemte Stortingets øvrige medlemmer.

Hans Majestæt Kongen forlot derefter Stortinget, ledsaget av den deputation, som hadde fungert ved mottagelsen.

Præsidenten: Præsidenten foreslaar, at Hans Majestæt Kongens tale og beretningen om rikets tilstand utlægges for at behandles i et senere møte.

Votering:

Præsidentens forslag bifaldtes enstemmig.

Møtet hævet kl. 1,30.

Møte den 14de januar kl. 1,30.

Præsident: Halvorsen.

Dagsorden:

Referat.

Præsidenten: Præsidenten meddeler, at den indkaldte varamand for Jarlsberg og Larviks amt, 2den kreds, gaardbruker Ole Olsen Nauen har tat sæte i forsamlingen.

Præsidenten foreslaar, at hr. Olsen Nauen indvælges i Lagtinget.

Votering:

Præsidentens forslag bifaldtes enstemmig.

Statsraad Nalun overbragte endel kongelige propositioner (se nedenfor under referat nr. 39—51).

Referat:

1. (4.) Kgl. med. om revision av helligdagalovgivningingen.
Enst.: Tilstilles socialkomiteen.
2. (5.) Kgl. prp. om ekstraordinær bevilling til indløsning og utbedring av endel private telefonanlæg for terminen 1919—1920.
Enst.: Tilstilles jernbanekomiteen.
3. (6.) Kgl. prp. om aarlig avsnavgodtgjørelse av Oplysningsvæsenets fondsrentefond til rea. kapellan i Støren prestegjæld Gotaas.
Enst.: Tilstilles kirke- og skolekomiteen.